

اولاد

ویژه فرهنگ و معارف رضوی

| سال اول | ویژه نامه ۱۰۶ |

استاد سطوح عالی حوزه علمیه قم مطرح کرد

برخورد قاطعانه

با مفسدان

در سیره امام رضا(ع)

۳

افتتاح دبستان ۲ هزار متر مربعی با ظرفیت ۱۸۰ دانش آموز در روستای قرقی مشهد

تداوم خدمات آستان قدس رضوی

در عرصه محرومیت‌زدایی

۴

هم به فکر دنیای فرزندان باش

هم به فکر آخرتش!

۲

راه‌اندازی نخستین

مدرسه حفظ مجازی قرآن کریم

۲

برگزاری «پرسمان دینی»

با موضوع حجاب در حرم رضوی

۴

۲ دقیقه حرف حساب

گزیده‌ای از سخنان حجت‌الاسلام عالی درباره خانواده

عبادت‌هایی که در مسجد گیرتان نمی‌آیند

رواق | خانواده محل عبادت، یک... محل تربیته، دو... محل ریاضته، سه... خوب... محل عبادته یعنی آدم می‌تونه توی خونه عبادت‌هایی بکنه که به هیچ وجه از اون عبادت‌ها توی مسجد گیرش نیما. توی هیچ معبدی گیرش نیما. آدم توی خونه عبادت‌هایی می‌تونه انجام بده، خیلی ساده، با ثواب‌های عجیب و غریب که هیچ جای دیگه این عبادت‌ها گیرش نیما.

در روایتی از پیامبر(ص) داریم که اگر زن و شوهری توی خانه، کنار هم، بنشینن، یا بنشینن و درد دل کنن، این پیش خدا محبوب‌تر از اعتکاف توی مسجد من پیغمبره، همین که با هم بنشینن، شوخی بکنن، حرف بزبن، درد دل کنن... این روایت رو خوب ببینین... جُلوس المرء عند زوجیه، عند عیالیه، احب الی الله من اعتکاف فی مسجدی... در روایتی دیگه پیامبر(ص) فرمودند: اگر زنی یک ظرف آب بگذارد پیش شوهرش، از باب اینکه من حواسم به تو هست... این ثوابش از یک سال عبادت که روزهایش روزه باشد و شب‌هایش شب‌زنده‌داری کند، بهتره... کار به این سادگی... گذاشتن یک ظرف آب جلو همسر.

نقطه مقابلش هم هست. پیامبر(ص) فرمودند: اگر مردی یک ساعت در خدمت خانواده باشه، کارهاشونو انجام بده، یک روایت هست که این کار، کفاره گناهان کبیره‌اش میشه و غضب پروردگار رو خاموش میکنه. از عبادت هزار سال بهتره... اینها، شوخی نکردن با ما... روایت صحیح و با سند هست.. انبوهی از روایت‌ها رو در این زمینه داریم...

دریافت نذورات مردمی توسط آستان قدس برای سنت حسنه قربانی

مدیر کل نذورات آستان قدس رضوی از فراهم شدن زمینه مشارکت عموم مردم در سنت حسنه قربانی روز عید خبر داد و گفت: به مناسبت فرارسیدن دهم ذی‌الحجه، مصادف با عید سعید قربان، مؤمنان در اقصی نقاط کشور می‌توانند به سه صورت در برنامه‌های آستان قدس رضوی برای انجام سنت نیکوی قربانی در راستای کمک به افشار محروم و کم‌برخوردار جامعه مشارکت کنند.

وی گفت: دفتر نذورات دریافت دام زنده حرم مطهر رضوی واقع در خیابان نواب صفوی، ابتدای زیرگذر حرم مطهر، ورودی پارکینگ شماره ۳ به صورت شبانه‌روزی آماده پذیرش گوسفند زنده برای انجام این سنت حسنه است. مدیر کل نذورات آستان قدس رضوی ادامه داد: همچنین علاقه‌مندان به مشارکت در قربانی عید آستان قدس رضوی می‌توانند

میانگین هزینه یک رأس گوسفند کامل به مبلغ ۲۵ میلیون ریال را به صورت حضوری یا غیرحضوری پرداخت کنند. مدیر کل نذورات آستان قدس رضوی بیان کرد: شرکت‌کنندگان در این طرح معنوی می‌توانند از دو مسیر شامل سامانه اینترنتی «خیرات و نذورات آستان قدس رضوی» به نشانی <https://nazr.razavi.ir/pay> و نرم‌افزار اپ رضوان (App Rezvan) هزینه

قربانی عید را به صورت غیرحضوری پرداخت کنند. وی افزود: همچنین امکان پرداخت هزینه قربانی عید از طریق واریز به حساب شماره ۷۶۵۸۸۵۸۸۶ یا کد شناسه ۱۲۱۰۲۴ به نام «نذورات کل آستان قدس رضوی» و واریز به شماره کارت ۸۸۸۹-۸۸۸۸-۳۳۷۷-۳۶۱۴ یا کد شناسه ۱۲۱۰۲۴ به نام «نذورات کل آستان قدس رضوی» برای مجبان پارگاه ملکوتی امام هشتم(ع) فراهم شده است.

درباره شیخ عبدالرحیم عیدگاهی، عالم و فقیه نامدار مدفون در حرم مطهر

مبلغ شهید

■ بازگشت برای تبلیغ

شیخ عبدالرحیم در آستانه انقلاب مشروطه به مشهد بازگشت و در مدرسه فاضل‌خان به تدریس مشغول شد. او مورد حمایت فرزند آخوند خراسانی، آیت‌الله محمد آقازاده بود. شیوایی بیان و ذهن دقیق شیخ عبدالرحیم، خیلی زود او را در میان حوزویان مشهد مشهور کرد و عموم مردم نیز برای حل مشکلات شرعی خود به این شاگرد آخوند خراسانی و میرزای بزرگ شیرازی رو آوردند. نکته جالب توجه در زندگی شیخ عبدالرحیم، ارتزاق از راه کشاورزی و تأکید دائمی وی بر امر تبلیغ دین در میان مردم بود. آن، حدود ۱۱۵ سال گذشته است و امروز، بررسی تاریخ آن، شاید بسیار راحت‌تر از نیم قرن گذشته باشد. این مقدمه را گفتم تا فضای ذهنی شما خوانندگان عزیز برای روایتی که می‌خواهم امروز نقل کنم، آماده شود؛ روایت عالمی که در مشهد مدافع مشروطه بود، اما در نهایت با گلوله می‌زدند، شهید شد؛ شیخ عبدالرحیم عیدگاهی.

■ از عیدگاه تا نجف

شیخ عبدالرحیم در سال ۱۲۴۲ش. در محله عیدگاه مشهد به دنیا آمد؛ عیدگاه محله‌ای در جنوب غربی حرم مطهر است و امروزه نام آن را بر کوچه‌ای که در خروجی باب‌الرضاع) به سمت میدان بیت‌المقدس(فلکه آب) قرار دارد، گذاشته‌اند. خاندان شیخ عبدالرحیم عموماً عالمان و مبلغان دین بودند. پدرش آخوند ملاصفرعلی خیلی زود و زمانی که شیخ عبدالرحیم ۱۴ سال داشت، درگذشت و او تحت سرپرستی برادرش، میرزایحیی روضه‌خوان قرار گرفت. شیخ عبدالرحیم تا ۲۰ سالگی، مقدمات و سطح را در مشهد مقدس و در مدارس علمیه این شهر فرا گرفت و در سال ۱۲۶۲ش. راهی عتبات شد و در آنجا به درس میرزای بزرگ شیرازی، صاحب فتاوی تنباکو در سامرا راه یافت و توانست از آن عالم نامدار، اجازه اجتهاد بگیرد. با این حال، شیخ عبدالرحیم آموختن را رها نکرد و در حوزه نجف اشرف نیز از درس آخوند خراسانی، صاحب «کفایه» بهره‌مند شد.

■ غرب گرایان علیه علمای مشروطه‌خواه

با آغاز انقلاب مشروطه، شیخ عبدالرحیم

با آغاز انقلاب مشروطه، شیخ عبدالرحیم با تأسی به دیدگاه استاد خود، به طرفداری از این انقلاب پرداخت. او در دوران پربلوی آن عصر و در بخیوحه درگیری‌های پس از به‌توپ بستن مجلس شورای ملی در تهران (تیر ۱۲۸۷) همچنان مدافع مشروطه باقی ماند.

حجت الاسلام والمسلمین علی حکیمی یکی

از مؤلفان دائرة المعارف حدیثی الحیات در گذشت

سیراب از چشمه «الحیات»

«در شرح حال نویسی، بنده عقیده دارم باید از چهره‌ها و انسان‌هایی سخن گفت و زندگی علمی و عملی آنان را به نگارش درآورد که درس‌آموز جوانان و جامعه امروز باشد و راه عالم شدن و انسان شدن را برای نوآموزان و طلاب جوان روشن سازد و چگونگی سیر و سلوک الی الله را تبیین کند. از این رو به نوشتن شرح حالی برای خودم عقیده ندارم و آن را نوعی اتلاف عمر خوانندگان می‌دانم. به هر حال به نوشتن این سطور هیچ میلی نداشتم و اکنون که -بنا به اصرار- قرار بر نوشتن شد، فرصت را مغتنم می‌شمارم و برخی از حالات و خاطرات جمعی بعضی از اساتید یاد شده را در اینجا یاد می‌کنم...». این‌ها بخشی از زندگی‌نامه خودنوشت حجت‌الاسلام والمسلمین شیخ علی حکیمی، یکی از سه نویسنده موسوعه حدیثی «الحیات» و برادر علامه محمدرضا حکیمی است که صبح ۲۳ تیرماه، در سن ۷۸ سالگی در مشهد درگذشت. او نحوه ورودش به حوزه را این‌گونه روایت می‌کند: «در ۶ سالگی چند ماهی برای آموزش قرآن به مکتب رفتم و سوره‌هایی از قرآن را آموختم. پس از آن به دبستان گام نهادم و دوره ابتدایی را به پایان بردم. پس از مدتی - و در سن ۱۴ سالگی- برای فراگیری علوم اسلامی راهی حوزه و مدرسه نواب شدم...». او که خود از شاگردان عالم بزرگ مکتب معارف خراسان، مرحوم آیت‌الله شیخ مجتبی قزوینی است، از استادانش به نیکی یاد کرده و وقت و بی‌وقت یاد آن‌ها را به خاطرات...

نیمکت زندگی

جانتان جور باشد...

سازگاری نداشت، در سال ۱۲۸۷ش. توسط آن‌ها مسموم شد و به شهادت رسید.

■ شهادت شیخ عبدالرحیم

شیخ عبدالرحیم که در مکتب میرزای شیرازی و آخوند خراسانی تربیت یافته بود، از همان ابتدای کار، به تدریوها و کسانی که به دنبال جدایی دین از سیاست بودند، روی خوش نشان نداد و به همین دلیل، طرحی برای از میان برداشتن وی ریخته شد. مشروطه‌خواهان تندرو که بعضاً از اعضای حزب دموکرات در مشهد بودند، تحمل کوچک‌ترین نقدی را نداشتند؛ آن‌ها شیخ عباس قمی، نویسنده «مفاتیح‌الجنان» را که در همین دوره ساکن مشهد و احتمالاً در تدارک نگارش «سفینه‌البحار» بود، به جرم انتقاد از سیاست‌های غرب‌گرایانه، به مرگ تهدید کرده بودند. به احتمال زیاد، شیخ عبدالرحیم به عنوان مبلغی زبردست و سخنوری توانا، در افشای ماهیت این تندروی‌ها کوتاه نمی‌آمد. افزون بر این، شاگردانی که او تربیت می‌کرد، می‌توانستند بسان نیرویی کارآمد، در برابر کجروی‌ها ایستادگی کنند و راه را بر فعالیت‌های ضددینی ببندند. به این ترتیب در شب ۲۵ رجب ۱۳۳۴ (هفتم خرداد ۱۲۹۵)، مصادف با شب شهادت امام موسی کاظم(ع)، نقشه خود را عملی کردند. شیخ عبدالرحیم تأکید داشت هر شب نماز مغرب و عشا را در حرم رضوی اقامه کند و پس از انجام زیارت، به خانه‌اش در منطقه عیدگاه بازگردد. آن شب، پس از اقامه نماز و انجام زیارت، مسیر خود را برای رسیدن به منزل، به تنهایی، از کوچه صدرالاطباء جایی در جنوب حرم رضوی پیمود. هنوز به آخر کوچه نرسیده بود که دو نفر راهش را سد کردند و به رویش اسلحه کشیدند. یکی از آن‌ها چشم شیخ را هدف قرار داد و دیگری، مغز او را؛ شیخ در خون خودش غلتید. فردای آن روز، در میان بُهت و ناباوری مردم مشهد، پیکر مطهر شیخ عبدالرحیم عیدگاهی، روی دستان ارادت‌مندان، زیر چلچراغ وسط رواق دفن کردند. بعدها فرزند وی، مرحوم شیخ مرتضی عیدگاهی نیز در زمره مبلغان، واعظان و خطبای نامدار قرار گرفت؛ وی در سال ۱۳۵۱ش. بدرود حیات گفت و مانند پدرش در حرم مطهر مدفون شد.

رقیه توسلی | مغزمان، اتاق فرمان دارد. راست می‌گویند. این را به عینه باور کردم. وقتی که دیدم کار از کار گذشت و خانواده افغانستانی مورد نظر را از دست دادم.

خب منطقی است دیگر... یک هفته پیش کجا. حالا کجا؟ فریب ۶ روز از ماجرا گذشته. از وقتی پسرک بانمک موچتری را روی راهپله دیدم که با دمپایی سبز جلوسه‌اش بازی می‌کرد و اصرار داشت ماشین دمپایی‌اش را ببینم. آن‌روز کسی که توی اتاق فرمان مغزم نشسته بود گفت: وقت زیاد است. عقل حکم می‌کند اول به روند پرونده‌ات برسی بعد بیایی با پدرمادر «انور» گپ بزنی. اسم پسر پنج ساله انور بود. قبول کردم اما باز دلم سبزه بود. ما مابین کار اداری طبقه چهارم، سرکی هم کشیدم طبقه دوم، واحد هفت. جایی که عزیزان افغان مشغول نظافت و آب و جارو و رفت و رویش بودند.

کمی اختلاط که کردم و آشنا شدیم، گفتند فوقتش تا یکی دو ساعت کارشان طول بکشد آنجا و بعدش می‌روند برای پاکیزگی یک ساختمان دیگر. باهاشان هماهنگ کردم که بیرون مجموعه همدیگر را ببینیم. اما به‌واسطه پیشامدی غیرمترقبه و تلفن‌های مکرر، معادلات ریخت به هم و کامل ذهنم از زمان و مکان خالی شد. انور و قول اسباب‌بازی فروشی و خنده برآق چشم‌ها و همه چیز را فراموش کردم و از اداره متبوعه فقط زدم بیرون. پنج روز بعد تازه یاد افتاد که ای دل فاعل! چه شد و چه کردم و عجب شیرتوشیری!

حالا دو روز است کارم شده مراجعه به خیابان مُدّرس و بالا و پایین رفتن از این بنای هشت طبقه. شده سؤال و جواب از واحدها به امید یافتن کوچک‌ترین نشانی. جعبه ماشین کنترلی- مسابقه‌ای توی صندوق عقب است اما چه فایده... چقدر متین گفته‌اند که هر کاری به‌وقتش گرانبهاست! می‌خواهم بگویم همیشه هم نباید به اتاق فرمان و اعلام مغز و بکن نکن‌هایش گوش داد. از کجا معلوم آنکه آن بالا روی صندلی صدور رأی لمیده، عاقل‌تر از حواس باشد. چند روزی است داغ خوردم. تجربه کردم باید سر وفتش رفت سراغ دل کسی. وقتی که هنوز هست. گمش نکردی. از دستش ندادی وگرنه به مغز و معادلاتش که باشد گاهی کلاهمان پسی معرکه است.

سؤال

انور جان! جانتان جور باشد و بقا داشته باشید، کجاپدیدپس...؟

پی‌نوشت

پیامبر اکرم(ص) فرمودند: هر کاری در گرو زمان خودش است.

